

32003D0004

L 78/16

URADNI LIST EVROPSKE UNIJE

25.3.2003

SKLEP EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 20. marca 2003

o apoenih, specifikacijah, reprodukciji, zamenjavi in jemanju eurobankovcev iz obtoka

(ECB/2003/4)

(2003/205/ES)

SVET EVROPSKE CENTRALNE BANKE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 106(1) Pogodbe ter člena 16 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Člen 106(1) Pogodbe in člen 16 Statuta določata, da ima Evropska centralna banka (ECB) izključno pravico, da v Skupnosti odobri izdajo bankovcev. Ta člena prav tako določata, da takšne bankovce lahko izdajajo Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke. V skladu s členom 10 Uredbe Sveta (ES), št. 974/98 z dne 3. maja 1998 o uvedbi eura ⁽¹⁾, dajejo ECB in nacionalne centralne banke sodelujočih držav članic (v nadaljnjem besedilu „NCB“) eurobankovce v obtok.

(2) Evropski monetarni inštitut (EMI) je izvedel pripravljala dela za izdelavo in izdajo eurobankovcev ter zlasti glede dizajna eurobankovcev olajšal prepoznavanje in dobro sprejetje apoenov in specifikacij eurobankovcev s strani uporabnikov, upoštevajoč posebne vizualne in tehnične zahteve Evropskih združenj uporabnikov bankovcev.

(3) ECB kot naslednik EMI razpolaga z avtorsko pravico nad različnimi vrstami dizajnov eurobankovcev, ki je prvotno pripadala EMI. ECB in NCB, ki delujejo v imenu ECB, lahko uveljavljajo to avtorsko pravico v zvezi z reprodukcijami, ki so izdane in distribuirane v nasprotju s to avtorsko pravico, kot so med drugim reprodukcije, ki lahko škodujejo ugledu eurobankovcev.

(4) Pravica ECB in NCB do izdaje eurobankovcev vključuje pristojnost za vse vrste pravnega ukrepanja z namenom zaščititi integriteto eurobankovcev kot plačilnega sredstva. ECB sprejme ukrepe, ki zagotavljajo minimalno raven zaščite v vseh sodelujočih državah članicah in s

tem zagotovi, da bo širša javnost znala ločiti pristne eurobankovce od reprodukcij. Zato je treba oblikovati skupna pravila, po katerih bo reprodukcija eurobankovcev dovoljena.

(5) Določbe tega sklep ne smejo posegati v uporabo kazenskega prava, zlasti v zvezi s ponarejanjem.

(6) Reprodukije eurobankovcev v elektronski obliki se štejejo za zakonite, če izdelovalec v zvezi s tem sprejme ustrezne tehnične ukrepe za preprečitev izpisov, ki bi jih širša javnost utegnila pomotoma zamenjati za pristne eurobankovce.

(7) Pristojnost ukrepanja glede zaščite integritete eurobankovcev kot plačilnega sredstva vključuje pristojnost sprejemanja skupnih pravil, po katerih so NCB pripravljene zamenjati okrnjene in poškodovane bankovce. V skladu s temi pravili so določene nekatere kategorije eurobankovcev, ki naj bi jih NCB zadržale, ko so jim te predložene v zamenjavo.

(8) Del pristnega bankovca, ki je predložen v zamenjavo, mora izpolnjevati minimalne zahteve glede mer, da ga je mogoče zamenjati. Da se prepreči popačenje mer, npr. bankovec poškodovan zaradi krčenja, morajo biti te mere podane v odstotkih površine pristnega eurobankovca pred poškodbo.

(9) Za spodbujanje vseh profesionalnih uporabnikov bankovcev k pravilnemu ravnanju s protiropnimi napravami, se zdi primerno, da jim NCB za zamenjavo, z uporabo takšnih naprav poškodovanih bankovcev, zaračunajo pristojbino kot plačilo za analize, opravljene v zvezi z zamenjavo takšnih eurobankovcev.

⁽¹⁾ UL L 139, 11.5.1998, str. 1.

- (10) Ta pristojbina se ne zaračuna, kadar so bili bankovci okrnjeni ali poškodovani zaradi poskusa ropa ali dejanjskega ropa ali tatvine. Da bi se izognili zanemarljivim pristojbinam, se te zaračunavajo samo, kadar se predloži v zamenjavo minimalno število okrnjenih ali poškodovanih eurobankovcev.
- (11) Večje količine eurobankovcev, ki so bile okrnjene ali poškodovane zaradi uporabe protitropnih naprav, je treba predložiti za zamenjavo v pakiranjih, ki vsebujejo minimalno število eurobankovcev.
- (12) Izključna pravica ECB, da odobri izdajo eurobankovcev v Skupnosti, vključuje pristojnost za jemanje eurobankovcev iz obtoka in določitev skupnih pravil, po katerih lahko ECB in NCB takšno jemanje iz obtoka izvedejo.
- (13) Zaradi jasnosti in pravne varnosti je primerno preoblikovati Sklep ECB/2001/7 z dne 30. avgusta 2001 o apoenih, specifikacijah, reprodukciji, zamenjavi in jemanju eurobankovcev iz obtoka ⁽¹⁾, kakor je bil spremenjen s Sklepom ECB/2001/14 ⁽²⁾, ter v pravilih o reprodukciji, zamenjavi in jemanju eurobankovcev iz obtoka zagotoviti večjo preglednost nalog ECB in NCB –

SKLENIL:

Člen 1

Apoeni in specifikacije

1. Prva serija eurobankovcev vključuje sedem apoenov, od pet eurov do petsto eurov, na katerih je upodobljena tema „Evropska obdobja in stili“ z naslednjimi osnovnimi specifikacijami:

Nominalna vrednost (euro)	Mere	Prevladujoča barva	Dizajn
5	120 × 62 mm	siva	klasicizem
10	127 × 67 mm	rdeča	romanski slog
20	133 × 72 mm	modra	gotika
50	140 × 77 mm	oranžna	renesansa
100	147 × 82 mm	zelena	barok in rokoko
200	153 × 82 mm	rumeno rjava	obdobje arhitekture železa in stekla
500	160 × 82 mm	vijolična	moderna arhitektura 20. stoletja

⁽¹⁾ UL L 233, 31.8.2001, str. 55.

⁽²⁾ UL L 5, 9.1.2001, str. 26.

2. Na sedmih apoenih serije eurobankovcev so prikazana vrata in okna na sprednji strani ter mostovi na zadnji strani. Upodobitve na vseh sedmih apoenih so tipične za različna prej navedena obdobja evropske kulturne zgodovine. Drugi elementi dizajna vključujejo: simbol Evropske unije; ime valute, izpisano v latinici in z grškimi črkami; začetnice ECB in njene različice v uradnih jezikih; simbol ©, ki označuje, da je ECB imetnik avtorske pravice; ter podpis predsednika ECB.

Člen 2

Pravila za reprodukcijo eurobankovcev

1. „Reprodukcija“ pomeni vsako fizično ali nefizično podobo, ki uporablja vse ali samo en del eurobankovca, v skladu s členom 1, ali dele njegovih posameznih elementov dizajna, kot so med drugim npr. barva, mere, uporaba črk ali simbolov, ki so lahko podobni ali dajejo splošen vtis eurobankovca, neodvisno:

- (a) od velikosti podobe; ali
- (b) materialov ali tehnik, uporabljenih za njeno izdelavo; ali
- (c) od tega, ali so bili podobi dodani elementi ali ilustracije, ki jih na bankovcih ni, ali ne; ali
- (d) od tega, ali je bil dizajn eurobankovca, kot so npr. črke ali simboli, spremenjen ali ne.

2. Reprodukije, ki jih utegne širša javnost pomotoma zamenjati za pristne bankovce, se štejejo za nezakonite.

3. Reprodukije, ki ustrezajo naslednjim merilom, se štejejo za zakonite, ker ni nevarnosti, da bi jih širša javnost utegnila pomotoma zamenjati za pristne eurobankovce:

- (a) enostranske reprodukcije eurobankovcev, kakor je določeno v členu 1, pod pogojem da velikost reprodukcije po dolžini in širini znaša najmanj 125 % ali največ 75 % dolžine in širine zadevnega eurobankovca, kakor je določeno v členu 1; ali
- (b) dvostranske reprodukcije eurobankovca, kakor je določeno v členu 1, pod pogojem da velikost reprodukcije po dolžini in širini znaša najmanj 200 % ali največ 50 % dolžine in širine zadevnega eurobankovca, kakor je določeno v členu 1; ali
- (c) reprodukcije posameznih elementov dizajna eurobankovca, kakor je določeno v členu 1, pod pogojem da takšen element ni upodobljen na ozadju, ki spominja na bankovec; ali
- (d) enostranske reprodukcije, ki upodabljajo samo en del sprednje ali zadnje strani eurobankovca, pod pogojem da je takšen del manjši od ene tretjine izvirne sprednje ali zadnje strani eurobankovca, kakor je določeno v členu 1; ali

- (e) reprodukcije, narejene iz materiala, ki se brez dvoma razlikuje od papirja in v ničemer ne spominja na material, ki se uporablja za bankovce; ali
- (f) nefizične reprodukcije, dostopne elektronsko na spletnih straneh, po žici ali brezžično, ali preko drugih sredstev, z uporabo katerih imajo posamezniki dostop do teh nefizičnih reprodukcij s kraja ali v času, ki ga sami izberejo, če:
- se beseda SPECIMEN natisne diagonalno čez reprodukcijo v pisavi Arial ali Arialu podobni pisavi. Dolžina besede SPECIMEN je enaka vsaj 75 % dolžine reprodukcije, višina besede pa vsaj 15 % širine reprodukcije; beseda je v neprozorni barvi, ki se loči od prevladujoče barve zadevnega eurobankovca skladnega s členom 1, in
 - resolucija elektronske reprodukcije v svoji pristni velikosti ne presega 72 pnp (pik na palec).
4. ECB in NCB po prejemu pisne zahteve potrdijo, da so reprodukcije, ki ne ustrezajo merilom iz odstavka 3, zakonite, če jih splošna javnost ne more pomotoma zamenjati s pristnimi eurobankovci, kakor je določeno v členu 1. Kadar je reprodukcija izdelana na ozemlju ene same države članice, se zahteve v zvezi s prej navedenim naslovijo na NCB navedene države članice. V vseh drugih primerih se takšne zahteve naslovijo na ECB.
5. Pravila za reprodukcijo eurobankovcev se uporabljajo tudi za eurobankovce, ki so bili iz obtoka vzeti ali pa so na podlagi te odločbe izgubili status zakonitega plačilnega sredstva.

Člen 3

Zamenjava okrnjenih ali poškodovanih eurobankovcev

1. NCB na zahtevo in pod pogoji, ki so določeni v odstavku 2, zamenjajo okrnjene ali poškodovane pristne eurobankovce, ki veljajo za zakonito plačilno sredstvo, v naslednjih primerih:

- (a) kadar je predloženo več kot 50 % eurobankovca; ali
- (b) kadar je predloženo 50 % ali manj eurobankovca, če prosilec dokaže, da je bil manjkajoči del uničen.
2. Poleg odstavka 1 veljajo za zamenjavo okrnjenih ali poškodovanih eurobankovcev, ki veljajo za zakonito plačilno sredstvo, naslednji dodatni pogoji:
- (a) v primeru dvoma, da je prosilec zakoniti lastnik eurobankovcev, ali da je eurobankovec pristen: prosilec je dolžan priskrbeti dokazilo o svoji identiteti;
- (b) če so predloženi s črnilom popackani, umazani ali impregnirani eurobankovci: prosilec je dolžan predložiti pisno razlago o vrsti madeža, umazanije ali impregnacije;

(c) če so se eurobankovci razbarvali zaradi sprožitve protitropne naprave in so jih v zamenjavo predložili profesionalni uporabniki bankovcev, kakor je določeno v členu 6(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1338/2001 z dne 28. junija 2001 o določitvi ukrepov, potrebnih za zaščito eura pred ponarejanjem ⁽¹⁾: profesionalni uporabniki bankovcev morajo predložiti pisno izjavo o vzroku in naravi razbarvanja;

(d) če je bilo zaradi sprožitve protitropnih naprav okrnjena ali poškodovana večja količina eurobankovcev: treba jih je predložiti v pakiranjih po 100 eurobankovcev, pod pogojem da količina predloženih eurobankovcev zadostuje za izdelavo takšnega pakiranja.

3. Ne glede na zgoraj navedeno:

- (a) Kadar NCB vedo ali imajo zadosten razlog za sum, da so bili eurobankovci namerno okrnjeni ali poškodovani, zamenjavo zavrnejo in zadržijo eurobankovce, da se prepreči vrnitev takšnih eurobankovcev v obtok, ali da se prosilcu prepreči, da bi jih predložil v zamenjavo drugi NCB. Vendar pa bodo zamenjale okrnjene ali poškodovane eurobankovce, če vedo ali imajo zadosten dokaz o dobri veri prosilcev. Eurobankovci, ki so okrnjeni ali poškodovani v manjšem obsegu, npr. če vsebujejo komentarje, številke ali krajše stavke, se načeloma ne štejejo za bankovce, ki so bili namerno okrnjeni ali poškodovani.
- (b) Kadar NCB vedo ali imajo zadosten razlog za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, zavrnejo zamenjavo okrnjenih ali poškodovanih eurobankovcev in jih s potrdilom o prejemu zadržijo kot dokaz ter predložijo pristojnim organom, da začnejo ali podprejo preiskavo kaznivega dejanja v teku. Če pristojni organi ne odločijo drugače, se eurobankovci po zaključku preiskave vrnejo prosilcu in izpolnjujejo pogoje za zamenjavo.

Člen 4

Oblikovanje pristojbine za zamenjavo okrnjenih ali poškodovanih eurobankovcev

1. NCB zaračunavajo profesionalnim uporabnikom bankovcev pristojbino, ko jih ti v skladu s členom 3 prosijo za zamenjavo eurobankovcev, ki veljajo za zakonito plačilno sredstvo, okrnjenih ali poškodovanih zaradi sprožitve protitropnih naprav.

2. Pristojbina znaša 10 centov za en okrnjen ali poškodovan eurobankovec.

3. Pristojbina se zaračunava samo, kadar se zamenja vsaj 100 okrnjenih ali poškodovanih eurobankovcev. Pristojbina se zaračuna za vse zamenjane eurobankovce.

⁽¹⁾ UL L 181, 4.7.2001, str. 6.

4. Pristojbina se ne zaračuna za eurobankovce, ki so bili okrnjeni ali poškodovani zaradi poskusa ali dejanskega rop ali tatvine.

Člen 5

Jemanje eurobankovcev iz obtoka

Jemanje enega tipa ali serije eurobankovcev iz obtoka ureja Sklep Sveta, ki je bil objavljen za namene splošnega informiranja v *Uradnem listu Evropske unije* in drugih medijih. Ta sklep pokriva vsaj naslednje točke:

- tip in serija eurobankovcev, ki bodo vzeti iz obtoka, in
- rok, v katerem se bo opravljala zamenjava, in
- datum, ko bo tip ali serija eurobankovcev izgubila status zakonitega plačilnega sredstva, in

— ravnanje s predloženimi eurobankovci po preteku roka za zamenjavo in/ali po izgubi statusa zakonitega plačilnega sredstva.

Člen 6

Končne določbe

1. Sklepa ECB/2001/7 in ECB/2001/14 se razveljavita.
2. Sklicevanja na sklepe ECB/1998/6 ⁽¹⁾, ECB/1999/2 ⁽²⁾, ECB/2001/7 in ECB/2001/14 se štejejo kot sklicevanje na ta sklep.
3. Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Frankfurtu na Majni, 20. marca 2003

V imenu Sveta ECB

Predsednik

Willem F. DUISENBERG

⁽¹⁾ Sklep ECB/1998/6 z dne 7. julija 1998 o apoenih, specifikacijah, reprodukciji, zamenjavi in jemanju eurobankovcev iz obtoka, UL L 8, 14.1.1999, str. 36.

⁽²⁾ Sklep ECB/1999/2 z dne 26. avgusta 1999 o spremembi Sklepa ECB/1998/6 z dne 7. julija 1998 o apoenih, specifikacijah, reprodukciji, zamenjavi in jemanju eurobankovcev iz obtoka, UL L 258, 5.10.1999, str. 29.